

ივერი

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ბაზმის დასაბარებლად
და განცხადებთა დასაბუღად
უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხვ.
ამბარს, საზოგადოების კანკელირის
ფსია განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ კვირულს
16 კაპ., მეორეხელ—8 კაპ.

ბაზმის ღირსი:

თ. მ.	წმ. კ.	თ.	წმ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომ.—ერთი შუიკი.

„ივერი“- ბაზმურნი № 227.

„ივერი“- ბაზმურნი № 227

კვირა, 2 მარტი, თავიარ-მარტოებელის სახსლის კარის ეკლე-
სიაში გარდახდულ იქნება მიჯნალებულის წირვა და პანაშვიდი იმ-
პერატრის მამის აღმსარებლის ანსლის უსინათლოთა სამ-
წიველელის კავსის განყოფილების საბჭოს გარდაცვალებულ ვი-
ცი-თავაშვილმარტო-ქალის, გარვის მუღულე სოფოი ღმირბის ასუ-
ლის ტანოწმის სულის მოსახსენებლად.
წირვა დაიწყება დღის 10 საათულ.

კვირა, 2 მარტი, თავიარ-მარტოებელის სახსლის კარის ეკლე-
სიაში გარდახდულ იქნება მიჯნალებულის წირვა და პანაშვიდი იმ-
პერატრის მამის აღმსარებლის ანსლის უსინათლოთა სამ-
წიველელის კავსის განყოფილების საბჭოს გარდაცვალებულ ვი-
ცი-თავაშვილმარტო-ქალის, გარვის მუღულე სოფოი ღმირბის ასუ-
ლის ტანოწმის სულის მოსახსენებლად.
წირვა დაიწყება დღის 10 საათულ.

პირველი კვირიტო სამკურნალო
ექიმის ნავსარდლიანისა
(კუთხაში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩის პირდაპირ)
ავადმყოფო იღებენ ქვიშა ყოველ
დღე, კვირა დღეებს გარდა.
ღირღობით:
ბ. ა. ნავსარდლიანი, 11—12 სათ.
ინაო, ვისაკ სქირს: სრულდებიან სახი-
რურგო, ვენეროლი და სიფილისი.
კ. მ. ჩაქაშანი, 9—10 სათ. სრუ-
ლდებიან: თვლისა, შინაგანი და ნერ-
ვებისა.
ქ. ქალი ა. ა. დუნაყვა-არუღენ-
კია 11—12 სათ. სრულდებიან: დე-
დათა სქისა და პავსებისა.
ზ. ა. პანასანანი, — დღის 10—
11 ს. ქალთა სენით ავადმყოფებს,
ოთხშაბათობით, პარასკეობით და
შაბათობით; და 1 1/2—2 სათ. ორ-
შაბათობით, სამშაბათობით და ხუთ-
შაბათობით.
ა. ფ. პრაქსევისა. 12—1 სა-
ათ.

სადამოკრებით:
ა. ფ. პრაქსევისა. 5—6 სათ.
სამშაბათის, ხუთშაბათის და შაბათის.
ბ. პ. შუგინოვი. 5—6 სათ. ორ-
შაბათ, ოთხშაბათ და პარასკეობით.
ბ. ა. ნავსარდლიანი. 6 1/2—7 1/2
საათად.
სამკურნალოში გამოიკვლევენ ქი-
მიურად და მიკროსკოპიულად შირს,
ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.
რწვე-დარჩევნისა და რეკეტების დაწე-
რის ფსი ათი შუიკი; ფსი კონსილიუმისა

ფელეტონი

პატარა საშაბრი.

— მართალია, კაცო, რასაც ჰქო-
მარაგობენ? ჰქოთხავდა ერთი ქარ-
თელი მეორეს.
— რისა რა მართალია? უპასუხა
მეორემ.
— მინამ მავს გეტყვოდე, ერთი
ეს ამისგან: რა წესით ჰქვავს ჩვენი
სათავდა-ანაურა ბანი ან სოფლის
მამულეებს, ან ქალაქებისა?
— მინამ ეს რაღაც ქია-ქუები გან-
დებოდნენ...
— რა ქია-ქუები?
— აი ეს რაღაც განაბა ოპოზი-
ციაა. მინამ ეს განდებოდა ასე იყო:
სოფლის მამულს ჯერ შეუტყობდნენ
წმინდა, ესე იგი, ხარჯ ვართხს შე-
მოსავლის, ფუტკარი, ამისთანა წმინ-
და შემოსავალი დადგა ერთი თუმანი.
ამ ერთს თუმანს თექვსმეტ და ორ
მესამედ ჯერ აიღებდნენ და ის იყო
ფასი მამულისა. არითმეტიკულად
ეს ვითარება ასე გამოისახება:
 $10 \times 16 \frac{1}{2} = 166$ მანეთი და 66 კ.
— მაშ მამულის ორი ერთი თუმან-
ში წმინდა შემოსავალი ჰქონებოდა,

და ოპოზიციებისათვის—მორიგებით. სამ-
კურნალოს საყოლია აქვს ავადმყოფობათვის
დირექტორი სამკურნალო დოქტორ-
ნი მედიცინის ნავსარდლიანი. (წ)

ტფილისი, 1 მარტი

არ არის არც ერთი გუბერნიაში
და-არუსეთში, რომ თავის საერთო
სატყვიარზე ღღეს ხმა მალა არა
ჰლაპარაკობდეს. სწავლა-განათლების
საქმეა, მამულ-დედულებს განკარ-
გება, ხენა-თესვის და ერთობ მეურ-
ნობის დამყარება, გზების კეთება,
ხიდეების და ბოგორების შენება, ხალ-
ხის ჯანმრთელობისათვის მყურანლე-
ბის, სამკურნალობის და ავადმყოფების
გამარჯვება, წყლისა და ცეცხლისა-
გან, აღმზარის და სქინლის ქირა-
საგან ხსნა და სხვა მჭერი ამისთანა,
რომლის ერთიანი კრებულის წარმო-
ადგენს მერტ-ნაკლებობას გრის ცხო-
ვრებისას სოფლად, ყოველივე ეს
საღიადღებულ საგანს შეადგენს ში-
და-არუსეთისათვის და მკვიდრისმისი
ან საქირ-ბორტო საგნებს იძიებენ,
არკვევენ, ასე თუ ისე ხსნიან, მი-
ზეხს უზრკვევ, სცდლობენ წამალი
რამ ასე თუ ისე დასდონ და ამით
სატყვიარი ან მოსაზონ, ან ტუფოლი
კოტად თუ მგვრად დანილონ მაინც.
იქ რუსეთში, რასაკვირვლია, ყვე-
ლა ამაზე სჯა და საუბარი უფრო
გრკლად შესაძლებელია, უფრო ხში-
რად, ვიდრე ჩვენში. ამისათვის რუსე-
ლი გუბერნიებს იგი სოფლობის
წყობილება აქვთ მიზიებული უმდ-
ლესი მთავრობისაგან, რომელსაც
„მემტრ“-ს ეძახიან. ჩვენში ჯერ ეს
არ არის შემოღებული. გუბერნიის
სოფლობის თვისი წარმომადგენელი

რომ უნდებოდეს ქალაქის მამულს,
ვინდა ააშენებდეს ქალაქში სახლებს?
რას ამბობ? თითქმის ნახევარი, თუ
კოტა ამაზე ნაკლები შემოსავალი,
რომ ხარჯს მიკონდეს, სად წაყა?
უნდა ობერი იქნება ნიღმოს ქა-
ლისა და უმული და შენობა. ეს ხომ
განკვეთ დავოლება გამოდის სოფლის
მამულისა და ქალაქებისა.
— ესეთი ბანება კია და შენ
რაც ვინდა სთქვი.
— მერე ამას არა ეშველებარ?
ხმას არც იღებს ამაზე? პატრონი
აღარაინა გვაყავ?
— პატრონისა-კი რა მოგახსენო-
და ჩვენი ბანკის გამგებობა-კი, თავის
ფუტკარი, მითამ გაუბაძირდა. ეგ
ახალი ბანება ბან მინისტრის მიერ
დაფასების წესისა და რიგის შეცვლა.
უზმალღესად დამტკიცებულ წესდობა-
ბალით-კი დაფასების წეს-რიგის შეც-
ვლა განკვეთის მართკ ბანკის საზო-
გადო კრებასაო. მართალიც არის: ეგ-
რედაქციონა წესდებოდა. და მინამ ამ
წესსა და რიგს თითონ კრება არ
შესცვლის, განგებობა ორ წყალშუა
პრებობა: თუ უწინდელ წეს-რიგზე
დადგება,—ეს ხომ ურჩობა იქნება
და თუ ბან მინისტრისაგან ნამანდეს
დადგომილობა,—ეს ხომ წესდების

— რაც ბან მინისტრისაგან შარ-
შან ქალაქი მოუკვდით, სოფლის
მამულის წმინდა შემოსავალი უნდა
აიღონ $14 \frac{1}{2}$ ჯერ და არა $16 \frac{1}{2}$ ჯერ,
როგორც აქამდე იყო.
— მაშ ასე გამოდის ბან მინის-
ტრის ბანებით, რომ, ვიჭკვათ, სო-
ფლის წმინდა შემოსავალი ერთი თუ-
მანი, მამული უნდა დაფასდეს თექ-
ვსმეტ თუმნად ექვს მანეთად და 66
კაპეკად-კი არა, არამედ თითხმეტ
თუმნად და ექვს შუარზე კოტა
ნაკლებ.
— ეგრეა.
— ქალაქისა?
— ქალაქის მამულის შემოსავლი-
დამ ეზლა უნდა გამოვლიდეთ ბან მინ-
ისტრის ბანებშიც ასე იქნა და
ოცდა ათს კი არა, არამედ ოცდა-
ათს და ორმოც იმისად მიხედვით,
ქვეთქირის შენობა თუ ხსა და გარ-
და ამისა ყოველ სახელმწიფო და
საქალაქო ხარჯსა და რაც ძირს და-
რჩება, ის უნდა ავიდოთ თორმეტ
ნახევარ ჯერ.
— ერისა!.. ძირს რაღა დარჩება
მავდენი წელი რომ ხარჯად ვიღას-
დალენ შემოსავლიდან? ეგ ხომ შემო-
სავლის თუმანზე თოხი და ხუთი მან-
ეთი ხარჯი მოვა. ამოდენა ხარჯი

ქირი და ნეულემა ერთნაირად არ
შევიწროვს ხოლმე გლეხსა და თა-
ვდასაც, თუ ახლო-მახლო არც მკუ-
რნალია საზოგადო და არც წამალი?
გზები, ხიდეები და ბოგორები თუ არ
ვარგა, ვანა ერთნაირად არა წყა-
ლობს თავიდა; ანაურკოც და გლე-
ხიც, ერთნაირად არა ჰპარობდნენ?
თუ სწავლა-განათლება არ არის გარ-
შემო, თუ უმეცრება, ვიციობა
სულითა ჰმუთავს ყველას, უწიკ-კი
გარს გვახვევია, ამისაგან თით თა-
ვდასა და ანაურკოც ვანა სული არ
ესუთება, ვანა არა ჰპარობდეს ყო-
ველ ბიჯის გადადგმაზე, თვითონ
თუნდაც ძალიან განათლებულიც
იყოს! რა უნდა მთავრობალით ისე-
ნა, რომლის ძალ-მომრეობით და
დანაკლისით არ იჩაგრებოდეს გლეხ-
თან ერთად თავადც და ანაურკოც,
დიდელ და პატარაც, რაკ ბედმან
ერთად დაუღვა ბინა ერთსაც და მე-
ორსაც და რაკ უურთიერთად
ცხოვრება ადამიანის ვინც უნდა
იყოს,—თავადი თუ გლეხი—ბუნებო-
თად შეუძლებელია. ვინ არ იცის
დღეს, რომ თუ გარეშე მოყვლა
ჰკვეთის, მეც საკვეთელი გამოხდება
საქმე, თუ ყველანი ვალაქადღებანი
სულით, თუ ხორკით, მეც თან ჩა-
მიყოლებენ, ბერიც რომ ცალკე
ვიფორხობოლი და ვაგიჟობა. ასეთი
უძლეველი კანონი საზოგადოებრივი
ცხოვრებისა და ამ კანონს ვერ გარ-
დასცვლის ადამიანი, როგორც კა-
ნონს ბუნებულისა. ამიტომაც ვიწრო
ფარგულში მოქცევა თავდა-ანაურკოც
უფლებდა-მომავლეთისა განკვეთ თვა-
ლად, რომელთა შორისაც სცხოვ-
რებს თავადი, ან ანაურკოც, ვანა მისი
საკუთარი ჯანმრთელობა არ არის?

რომ უნდებოდეს ქალაქის მამულს,
ვინდა ააშენებდეს ქალაქში სახლებს?
რას ამბობ? თითქმის ნახევარი, თუ
კოტა ამაზე ნაკლები შემოსავალი,
რომ ხარჯს მიკონდეს, სად წაყა?
უნდა ობერი იქნება ნიღმოს ქა-
ლისა და უმული და შენობა. ეს ხომ
განკვეთ დავოლება გამოდის სოფლის
მამულისა და ქალაქებისა.
— ესეთი ბანება კია და შენ
რაც ვინდა სთქვი.
— მერე ამას არა ეშველებარ?
ხმას არც იღებს ამაზე? პატრონი
აღარაინა გვაყავ?
— პატრონისა-კი რა მოგახსენო-
და ჩვენი ბანკის გამგებობა-კი, თავის
ფუტკარი, მითამ გაუბაძირდა. ეგ
ახალი ბანება ბან მინისტრის მიერ
დაფასების წესისა და რიგის შეცვლა.
უზმალღესად დამტკიცებულ წესდობა-
ბალით-კი დაფასების წეს-რიგის შეც-
ვლა განკვეთის მართკ ბანკის საზო-
გადო კრებასაო. მართალიც არის: ეგ-
რედაქციონა წესდებოდა. და მინამ ამ
წესსა და რიგს თითონ კრება არ
შესცვლის, განგებობა ორ წყალშუა
პრებობა: თუ უწინდელ წეს-რიგზე
დადგება,—ეს ხომ ურჩობა იქნება
და თუ ბან მინისტრისაგან ნამანდეს
დადგომილობა,—ეს ხომ წესდების

დარღვევა და გაუქმება გამოვიყო.
— მასთვის, ასე ადვილნა ესე გა-
რემობა განგებობა შარშან კრებაში-
ვე და გვიჩინა, ამ უმალღესად დამ-
ტკიცებულ წესდებით მონიჭებულს
უფლებებს ნუ დასიმობთ, ნუ დაშა-
კარავთო. დაფასების წეს-რიგის
დადგენება თქვენი საქმეა და არავის
სხვისაო. თუ კანონი ჩვენკენ არის,
შინი და ფიქრი ვისი უნდა გვიკონ-
დეს?
— ეგ ხომ გვგვა და გვგრც უნ-
და იყოს. მგვრამ ვიხსენებ, რა ღლე
დავაყენეთ ჩვენ თვითონ განგეო-
ბას მავების თქმისათვის, ჩვენი უფ-
ლების გამოსარჩლებისათვის.
— მერე ვინ დააყენა? აი პირი არ
უნდა განგებობა რომ ეგ მგვენა?
კაკი ჩემკენ ლაპარაკობდეს, ჩემს
პირში ბურთი უსართო ჩაგმარო!.. აი გაქ-
რის!..
— მაშ არ ვახსოვს, ეგრედ წო-
დებულო ჩვენი მსხენი ოპოზიცია
არ ამბეზნო იყო? არ ვახსოვს, რემე
არ შესწამეს მავისათვის განგებობა?
თქვენ ეურჩებით ბან მინისტრის ბან-
ებნასაო, თქვენ უსართოდებდით უმა-
ღლეს მთავრობისაგან როგორა ბან-
დალენ და ბან მინისტრის ბანებებს არ

გრომანტოვი, რომ ერთი კაცი, თუ წოდება ისე ვერ გავიწყობს, რომ მერსონის დადგენა... აქ შე ან ფარგალი უნდა ვიყო და შენ იქ იმ ფარგალში...

პროგრესს რომ ეძახიან, — გე არ მოსწონს მარტო ერთის წოდებასთან წინააღმდეგობა, გამოკვირებას, წარმატებას სულიერად და ხორციელად, არამედ მთელ იმ კრებულისას, რომელსაც ვერ ჰქვია განვითარება...

ყოველივე ეს იმითაა ვთქვით, რომ ამ 28-ს მისს, დანიშნულია საგუბერნიო კრება თავდასწავლათა, ათასი საქართვება გვაქვს, ზოგი ჩველია, მეურნეობაში, ზოგი მთავრობის შემწეობით...

ასრულეთო და სხვანი და სხვანი. გეხსიან, რა თვამოწმებით, დონაჯის შემოქმედის და კელ-მოღერებით ამაგებს იმასოდენ. ძახილს კიდევ ჯანთ ვაფარებს, ჩვენშივე იყო და ჩვენშივე დარჩებოდა...

— მასობებს, მასობებს ეგ ყველაფერი ჩვენდა სასახლოდ. ღმერთმა ყველას შვილია მისცეს. ტყუილოდ არ არის ნათქვამი: რაც კაცი თვისის თავს უზამს...

— შენც კარგად იცი, რომ აქ სოფლის მამულებისათვის სახელმწიფო ბანკი მოქმედებს. იქ წესდება დაფასების ნებას აძლევს მამულები ჩვენზე მეტად აფასოს...

— მარტო რაც უნდა მოაღებო, ეს წინავე მომზადება და მოთხოვნა ინიციატივით და მოთხოვნით...

დავიანო, გავიგებოდა თვი დავიხსნა, დღევანდელს კინო-ბორჯა-პასუხი გავცე და მით ჩვენი მოვალეობა რიგინად და დამინაწილად ავა-სრულიყო. ნუ თუ სათქმელი და საჩრები არა გვაქვს-არა სხვის ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ...

გვერდია, რომ ჩვენში ბევრი არ იყო ისმისთანა, რომ ჩვენი რიგვა წინაღობა მოთხოვნისა და მომზადებისა კრებისათვის ცოცხად ჩავვიტოვებოდა და დამინაწილად რაღაც ახალ ამბად მიიჩნის მისთვის. მოთხოვნებს და მზადებას აზრისას ითხოვს გერ კატორი...

მაშ რატომ არ ვემზადებით? რატომ არაინ თვის არ იღებს, რომ საქართვება ჩვენი გამოირკვას წინაღობა, ყოველი გარემოება მისი წინაღობაში, მეურნეობაში და საბარალოში...

მაშ და ზოგჯერ ხუმრებდნენ, რომ იძლევიან სესხად მაშინ, როდესაც ჩვენს ბანკს ბანკში ათის შაურის მეტის მიცემის ნება არა აქვს. ყოველ ამასთან იქ სესხი უფრო იფიქროს, ვიდრე ბანკში. ამა სახელმწიფოს ბევრი რამ შეუძლიან და ჩვენი ბანკი იმასთან ფეხს სად გავივდეთ...

— მაშ საიდან, აქედან თუ სრულიად არ მოსწყდება წყარო ჩვენის ბანკის შემოსავლისა, ძალიან დავიწყობით მაინც. — ეგ უმჯობესია. ქალაქის მამულებშიაც მოკლე ჰაერს ჩვენს ბანკს. ტყუილის ქალაქის საკრებულო საზოგადოება ამისთანა მოკლე, ამ საზოგადოებას არსებული წესი ნებას აძლევს ჩვენზე მეტად აფასოს მამულები და ჩვენ კიდევ უფრო ქვევით დავუწვია დაფასების საქმეში ბანკის ნიჭის ბაზანებას, თუ სახეში მივი-

დავიანო, გავიგებოდა თვი დავიხსნა, დღევანდელს კინო-ბორჯა-პასუხი გავცე და მით ჩვენი მოვალეობა რიგინად და დამინაწილად ავა-სრულიყო. ნუ თუ სათქმელი და საჩრები არა გვაქვს-არა სხვის ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ...

დავიანო, გავიგებოდა თვი დავიხსნა, დღევანდელს კინო-ბორჯა-პასუხი გავცე და მით ჩვენი მოვალეობა რიგინად და დამინაწილად ავა-სრულიყო. ნუ თუ სათქმელი და საჩრები არა გვაქვს-არა სხვის ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ...

დავიანო, გავიგებოდა თვი დავიხსნა, დღევანდელს კინო-ბორჯა-პასუხი გავცე და მით ჩვენი მოვალეობა რიგინად და დამინაწილად ავა-სრულიყო. ნუ თუ სათქმელი და საჩრები არა გვაქვს-არა სხვის ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ...

მინც ყველამ უნდა აღიაროს, რომ იგია გერ ხანად ერთადერთი წყარო ჩვენის საქართვების გასაძლიერად. ცოტა თუ ბევრი — გერ სხვა წყარო არა გვაქვს.

გარდა ყოველ ამისა, უმაღლესმა მთავრობამ მოიწოდინა ჩვენი სწავლავანთლების საქმე წინააღმდეგ, ჩვენს შვილებს და მარხაბს თათბის სასწავლებლის კარი უფრო ფართოდ გაუღოს, უფრო დიდ გზა მისცეს, რომ თვითონაც მხვირობ და ქვეყნისა აზირონ.

ნუ თუ ფიქრად აქვს ვისმეს, ყოველივე ეს არ აუწყოს მოწყვეტის მორიგ კრებას გუბერნიის თავდასწავლავანთებისა და არ აცოდინოს ყოველივე წელი ამ ჩამოთვლილ საქმეებს? არა გვერდია მგ სასურველი იყოს ვისთვისმე და თუ ესეა, რატომ არაინ არა მთავრობა, რომ ერთი ათიოდე კაცი მინც მუშავებენ ერთად, თვითონვე საქმის ვითარება აუწყოს, წინადაც მოსახერხებინოს და მოათქვინოს. ჩვენა გვერდია, რომ ეს თათბარება ბანკ გუბერნიის მარშლის მოვალეობაა.

დაფასებდა არ დაუწუნებია, პირიქით სთქვა, რომ იგი წესდება თავისი დანიშნულების შესაფერისად, ასეც მოახსენა ბანკის მინისტრს. — საქმეც მანდ არის. სახელი ჩვენი მამულებისა არა განგებს დაფარებისა და ამის გამო ჩვენი ბანკის შეხუთვის არც საჩუქრითა მოხსენებანია და არც ეხლანდელ გარემოებათა ვითარებაში და მინც გვიბანდინებენ, ნაკლებ უნდა აფასოთ ამის შემდგომად. თუ ჩვენებური მამულები იმოდენად არა ღირან, რომ აღინადაც აქამოდღე ვაფასებდით, თუ სახელმწიფო ბანკისათვისაც და საკრებულო საზოგადოებისათვისაც არ უნდა ღირებოდეს, ამების რად დარჩით აღნიშნული წესი დაფასებისა და ჩვენ რად შევიცვალეთ? თუ მამულების ფასმა დაიწყო, ის მარტო ჩვენთვის მოხდა და სხვისათვის-კი არა! თორემ ხომ ცხადია, რომ ჩვენში ფასი მამულეთისა დიდ და დიდ მმართველობს და არა საკლებულობს. ამის თით რვეი ზორიც მშობისა. ფულიც ხომ საერთოდ გავიფიქრე და იმოდენად სარგებელს არ იძლევა ბანკებში და ბანკის ქალღმებრი, რომ აღინადაც მამულები, ამის გამო დაფასებდნენ დროში ფული უფრო ძლიერ

დარბაზში კერძო კრება და დანიშნული, რომელსაც სჯავასი ექნება იმის შესახებ, როგორ უნდა დაუახლოვდნენ ერთმანეთს სოფლის მწირობელები და თავისი რიგის მწირობე მამულოდ უნდასაქმელთ თითონვე მამულოდ თავითონ ნაწარმოები მამულოდაცვის დაუხმარებლობა. რადგან ერთად ცოტა ხალხი მოვიდა, ეს კრება აღარ შესდგა და მომავალ პარასკევსთვის გადაიღო.

ამასთანადე უნდა მოვიხსენიო ჩვენს მეტოხელებს, რომ წელს, ისე როგორც 1895 წელს, ყოველ პარასკევით იქნება ხსენებულ საზოგადოების დარბაზში კრება, რომელიც საზოგადო სოფლის მეურნეობის ავ-კარგინაობას და მისს გაუმჯობესებაზედ იქონებს მსჯელობას. კრებაზედ დასწრებისა და მსჯელობაში მონაწილეობის მიღების უფლება საზოგადოების არა წევრთაც აქვთ.

როგორც ნამდვილად გავიგეთ, თავ. პირველი იოსების ძეს ბარათოშვილს, რომელიც შარშან გარდაიცვალა, ტყუილის სათავად-ანაზურაი სასწავლებლისათვის თათბის თუმანი უანდერძებია იმ პირობით, რომ ამ ფულის სარგებლობა ენავე სასწავლებლის ერთი წლიან მოსწავლეთაგან იქნება შენახული. გარდაცვლილ ბიჭის მემკვიდრეთ ეს ფული სასწავლებლის აღმინსტრაციისათვის ამ დღემდე უკვე დაფარულია და ამ უკანასკნელს ღირის მოსწავლის არჩევა, რომელსაც ამ ფულის სარგებლობა უნდა მოხმარდეს, შედგომისათვის სასწავლებლის მიუხედავად.

თუ არ ვცდებით, ტყუილის სათავად-ანაზურაი სასწავლებლის, ამ ჩვენის ღირად სასარგებლო დაწესებულებისათვის აქმდის ერთი გროშიც არავის უანდერძებია; პირველი მაგალითი ჩვენს საზოგადოებას თავადმა პირველივემ აჩვენა, და ვისურვებოდა, რომ მას მრავალი მიმზამველი აღმოსწეროდა.

თავ. პირველს შარშანვე ტყუილის კადეტის კორპუსისათვისაც ეტანება უძრავს ქონებას ვიდრე წინადაც, მაშინადაც, ამ გვარს ქონების მუშტარი დღეს უფრო ემატება და არ-კი აკლებდა. მამულის მუშტარის მატებას მოსდევს ფასის მატებაც მამულებისა და არა კლებდა. ყოველივე ეს სახეში მქონდა, რომ ვთქვათ: არც გარემოება და ვითარება იძლევა საბუთს მეთქი, რომ დღეს ნაკლებ ვაფასოთ მამულები, ვიდრე წინად ვაფასებდით.

— მაშ საიდან ვეცვიყა ეს წყრომა დღესოფი? — ვილაკამა სთქვა: ჩვენს ქართულელებში რომ ძმა ძმის მტერი არ იყოს, ჩვენს ბედს ძალიც არ დასწყველო. — ეგ რაზე სთქვი? არ მესმის. — იმაზე, ჩემო საყვარელო, რომ აქ ჩვენი თვითონვე ვუმტრეთ ჩვენს თავსა. — ეხლა ეგა სთქვი.. — მოიღე და ნუ იტყვი. ვერ იცი თუ არა, — ჩვენის ბანკის გაფორმება ქალღმებრი მოახსენა ბანკის მინისტრს, რომ თქვენის ბანკის ასრულება და ბანკის უან დაწევა ჩვენი იქნებოდა ჩვენს ბანკს სესხის აღბეზი ან სულ აღარ ეკუთვნის, ამ ძალიან შემომწოდებოდა. გარდა ამისა საბუთები წ-

ახალი ამბავი

როგორც ნამდვილად გავიგეთ, კავასის მთავარ მართებელი თავ. თვლიკინი მტერბურგადგან 8 ამ გულს ვაფივა და ტყუილისში 13 მამავა.

ჩვენ გამოცხადებული გვერდია, რომ 28 თებერვალს კავასის სასოფლო სამეურნეო საზოგადოების

დაფასებდა არ დაუწუნებია, პირიქით სთქვა, რომ იგი წესდება თავისი დანიშნულების შესაფერისად, ასეც მოახსენა ბანკის მინისტრს.

— საქმეც მანდ არის. სახელი ჩვენი მამულებისა არა განგებს დაფარებისა და ამის გამო ჩვენი ბანკის შეხუთვის არც საჩუქრითა მოხსენებანია და არც ეხლანდელ გარემოებათა ვითარებაში და მინც გვიბანდინებენ, ნაკლებ უნდა აფასოთ ამის შემდგომად. თუ ჩვენებური მამულები იმოდენად არა ღირან, რომ აღინადაც აქამოდღე ვაფასებდით, თუ სახელმწიფო ბანკისათვისაც და საკრებულო საზოგადოებისათვისაც არ უნდა ღირებოდეს, ამების რად დარჩით აღნიშნული წესი დაფასებისა და ჩვენ რად შევიცვალეთ? თუ მამულების ფასმა დაიწყო, ის მარტო ჩვენთვის მოხდა და სხვისათვის-კი არა! თორემ ხომ ცხადია, რომ ჩვენში ფასი მამულეთისა დიდ და დიდ მმართველობს და არა საკლებულობს. ამის თით რვეი ზორიც მშობისა. ფულიც ხომ საერთოდ გავიფიქრე და იმოდენად სარგებელს არ იძლევა ბანკებში და ბანკის ქალღმებრი, რომ აღინადაც მამულები, ამის გამო დაფასებდნენ დროში ფული უფრო ძლიერ

ბა-ქალაქის განათება იჯარად... ხმ. თაძარაჯი. ზოგიერთ ხმოსნებს...

ხმ. თაძარაჯი. ქალაქის განათება გამგებამ უნდა იკისროს და ამ საქმეს იმდენი ფული მოახმაროს...

ს. ა. ივანეწკო. საბჭო გამგებობის იმ წინადადებას ვერ დავსთანხმდები...

ხმ. თაძარაჯი. წინადადებას ვერ ვაღიარებ... თითოეული ჩვენგანი ხომ არის...

ხმ. თაძარაჯი. წინადადებას ვერ ვაღიარებ... ათასის თუმანი უფრო მომატების უფრო...

თავმჯდომარე. ვინა მსურს, რომ ისევ 21170 მან. დიხარჯოს ქალაქის განათებისათვის?

მსურველები კოტანი აღმოჩნდნენ. თავმჯდომარე. ვინა მსურს 4,500 მან. მომატება?

არც ეს წინადადება იქნა შეწყენა რებულო.

ხმ. თაძარაჯი. საბჭოს მომეტებული ნაწილი არც ერთი წინადადება არ შეწყენა...

ჭ. ა. კაპიშვილი. დავსტოვებ ქალაქის განათება მოიჯარადის ხელში...

საბჭო ამ წინადადებას მიეხმობა. ამის შემდეგ თავმჯდომარემ საბჭოს საგუბერნო კრებულის დადგენილება...

საბჭომ დაადგინა—საგუბერნო კრებულის გარდაწვეტილებისა შესახებ...

ბოლოს საბჭოს საეკონომიკური კრების დადგენილებისა შესახებ...

როით, ამ საქმისთვის 22,700 მან. უნდა გადაიღოს. გამგებობის და საინჟინერო კამისის აზრით—26,000 მან., ხოლო ხმ. დოლოზანოვის აზრით—21,520 მან.

ხმ. თაძარაჯი. აქ რამოდენიმე წინადადება წარმოდგენილი და საბჭოსათვის ძნელი ერთს რომელსაღმარავე...

საბჭომ ხმის უმეტესობით დაადგინა, რომ ეს საგანი უთუოდ მომავლ არსებობის კრებაზე იქნას განხილული.

ნაშრომი

ავილით, ძმებო, კლამი, უფლის ვასინით ხმანია, შევივლით ჩვენი ამბავი, ავაქეთიროთ უნაია...

დამაჯვირდი

სურფ მკეტი და სურფ საყლები—ერთადერთი განათა საინჟინეროს და კეთილდღიობისა.

ზოგჯერ შესჯქვით და სურფს დროს ეკუთვნის ნუ დაიჭივით.

ქარნალ-გაზმთიბიადე

ყველას ისე ჰგონია, რომ პირუტყვის არა აქვს ნიჭი მართლად გულშემატკივრობისა...

ლიან გატყუებულა, საწყალ კატას ვეღარ გაუხედა და დაწვევია ფიქრნი კარისა და საინჟინერო კამილი. საუბედროლო, საზღვარეულოში ამ დროს არაფერი ყოფილა...

მეორე მაგალითი ამაზე უფრო არ არის დრანული გახეიტი (Rev. Scientif) ერთს საყურადღებო ამბავს მოგვითხრობს...

კატას მალე და კატა ჰქვია. ეს ოთხ-მეათე მალეან შეხვედრის უფროდ ერთმანეთთან და დღი მგებობებიც ერთხელ როცა ერთმანეთს შესთანხმებან, უცნაურ კატა მომეკვრება და მეგობარ თვის დასცემია...

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშა სააგენტოსაგან) 1 მარტი.

ბერლინი. კრიტიკისთვის განზრახულ თეიტი მმართველობის გამო გრუბების მოპყავს "Temps"-ში...

საქონლისა. საერთო კრებამ დაამტკიცა ხელშეკრულება ბოლოგარის მთავრობისა უცხოელ ბანკებთან...

პარიზი. საერთო კრებამ დაამტკიცა ხელშეკრულება ბოლოგარის მთავრობისა უცხოელ ბანკებთან...

ლონდონი. საზოგადოებრთა პალატა. კერზონმა აღწერა პალატას, რომ ინგლისის მთავრობამ მადლოება შეუთავალო რუსეთის მთავრობას...

სტამბოლი. შერკებულ ესკარიათა რაზმმა იძულებულ ჰყო მემამბონი კანდლისთვის შეშობრტყმული ალყა აფხსნათ და განათავიკულება 200 ჯარის კაცი და 1,500 კაცი ქალი და ბავშვიც, ეხლა ესკარტრები სკილიობენ დანარჩენ ალყა შეშობრტყმულ ციხე-სიმაგრეთაში...

დაეშინა მემამბონეთ და იმათი მეთაური კორაკი იძულებულ ჰყო ალყა შემოეხეცა და უკან დაეწია.

ქოსტანბინი. ჯარის იჯარადრები, რომელთაც დიდი ფული ერგებოდათ, სულთანის საკუთარი თანხიდან იქმნენ დამკაფიოლინი...

ბრუსელი. მემკვიდრე კესარევიჩი აქ მომხანდა და რამდენსავე დღეს აპირებს დასრულს.

რომი. ოფიციალურ წერილით მტკიცდება, რომ იტალიის ჯავშნიანი გემი იძულებულ იქნა ზარბაზნები დაეცალა, რომ ბოლო მოეყო თავს-დასხმისათვის გიცსაბერაზე...

ვენიცი. რეისტრაციის წერილი არჩენების დროს ერთი სოციალ-დემოკრატი იქმნა არჩეული; განმარტებულ კენჭის ყრის დროს ბორჯოკი ერთი იქმნა ერთი რუსი; საერთოდ, გალიციის ერთს ნაწილში არჩეულ იქმნენ: სამი კონდიტორი...

სოფია. საერთო კრებამ დაამტკიცა ხელშეკრულება ბოლოგარის მთავრობისა უცხოელ ბანკებთან...

ბუფორთხანი. კრიუეტრის პარტიცაყმულად გამართულ საუზმეზედ ორნარეტს რესპუბლიკის პრეზიდენტმა კრიუეტრის შესახებ სიტყვა მიუღეს აფრიაკში ყველაზედ მოხერხებულ სახელმწიფოთა მოღვაწე-არსოს და მგრანდიარო სიტყვა წარმოსთქვა ორთვედ რესპუბლიკის შემართების შესახებ.

პარიზი. მთავრე სესხის დღევანდელ ტორაქში უშთავერენი მოგებანი ხედა შემდეგ ბილიეტებს:

Table with 4 columns: სესხის, მთლიანი, მთლიანი, მთლიანი. Rows include values like 4782, 620000, 6859, 5, 19769, 45, 75000, 18103, 17, etc.

ტეკრეშურვის ბარჯუ 25 თებერვალი

Table with 4 columns: მთლიანი, მთლიანი, მთლიანი, მთლიანი. Rows include values like 101, 102, 99, 102, 99, etc.

ინჟინერის ფოსტა

ქ-სი. 6. 1-ს. 1-ს. თქვენი წერილი იმ ცრუ კორესპონდენტს შესახებ, რომელმაც თავართილადის სახლის დაწვის ამბავი გვეცხობა...

ქ-სი. 95. 3-ს. 3-ს. კერძოდ გვიქვნიათ კეთილი საქმე და შაბაშ თქვენს ბულკეთობას...

სოფ. აღმ. 6-ს. შილს: თქვენი ცუბარიათი და ექვილოტარ საზოგადოება არა და არა ცეროა...

ქ-სი. 1-ს. 1-ს. 1-ს. გვაცხობთ სალანდ არის ნთავარენი თქვენი "მოხერხებული ბედნიერება" და ავტორი ვინ არის.

ქ-სი. 1-ს. 1-ს. 1-ს. თქვენი ლექსი პროზა-ში არ ვერცა და ლექსს ხომ სულ არა მიუყვება...

ქ-სი. 1-ს. 1-ს. 1-ს. თქვენს მიერ მოწერილი ამბავი საუბრობა ამბავი და დიდადც გმადლობ, მაგრამ ძალიან დაგვიანებულა...

ქ-სი. 1-ს. 1-ს. 1-ს. თქვენს მიერ მოწერილი ამბავი საუბრობა ამბავი და დიდადც გმადლობ, მაგრამ ძალიან დაგვიანებულა...

განსხვავებული

გამოვად და ისედაც ყველა წიგნის მალაზიაში ცხოვრება და სასწავლო-მოქმედება...